

МЕДИА МОНИТОРИНГ

04 ЯНУАРИ 2024 г.

Членна:

Източник: Дир

Заглавие: Средното потребление на текстил в Европа е 14.5 кг на жител и само 5 % от тях се рециклират

Как можем да предотвратим ефекта на бързата мода и какви мерки биха допринесли за увеличаването на рециклирането

Линк: <https://dnes.dir.bg/obshtestvo/srednoto-potreblenie-na-tekstil-v-evropa-e-14-5-kg-na-zhitel-i-samo-5-ot-tyah-se-retsiklirat>

Текст: Текстилната индустрия е сред най-големите консуматори на вода. Повече отпадни води се отделят от производството на текстил, отколкото от всички битови нужди на човечеството. Около 20% от глобалното замърсяване на водата е причинено от боядисването и довършителната обработка на текстилните продукти с микро пластмаси. Текстилната индустрия използва 45 млн. тона нефт и площи обработваема земя, които могат да изхранят 80 млн. души.

Всяка година в ЕС се изхвърлят 5 млн. тона текстил, купуваме близо 15 кг текстил годишно, а изхвърляме 11 килограма. Неслучайно наричат текстила "новата пластмаса". Парниковите емисии от този бранш са колкото тези от авиацията, железопътния и корабния транспорт взети заедно.

Ако непотребният вече текстил се изхвърли заедно с битовите отпадъци и се депонира в сметищата, остава там за десетилетия и при разграждането се отделят вредни газове и токсични вещества, които се просмукват в почвата и подземните води.

Европа активно насърчава кръговата икономика и разделното събиране на текстил е ключов компонент на този подход. Целта е текстилът да се използва възможно най-дълго чрез рециклиране, повторно предназначение и повторна употреба. До 2025 година всички държави членки на Европейския съюз трябва да въведат задължително разделно събиране на текстил.

Знаете ли, че с 1 кг дрехи втора употреба спестяваме 5.9 кг. въглероден диоксид и 5 448 л вода?

Къде е България?

Пет пъти теглото на Националния дворец на културата - над 100 хил. тона - толкова текстил изхвърляме годишно само в България. Едва 2% от тях се рециклират. А всъщност между 50 и 70% от събраните дрехи и другите текстилни продукти в Европа са годни за употреба.

Ако България успее да изпълни евродирективата в срок, през 2023 г. на територията на страната би трябвало да има 2 933 контейнера.

В момента у нас системата за разделно събиране на текстил действа изцяло на доброволен принцип. Има различни асоциации за разделно събиране и оползотворяване на текстилни отпадъци, които си сътрудничат с общините. В България вече има и фирми, които предлагат взимане на непотребния текстил от дома, за да ви спестят търсенето и ходенето до контейнерите. Все още се разчита на добрата воля на гражданите и тяхната екологична култура. Но в скоро време ще бъде задължително за всички.

Организациите по оползотворяване са израз на разширената отговорност на производителя, която се въвежда като задължителна за текстила и обувките за държавите - членки в ревизията на Рамковата директива на отпадъци. В България организация по оползотворяване все още няма, за разлика от много други европейски държави. А тя е необходима не просто заради законовите изисквания, а и защото ще допринесе за конкурентоспособна европейска рециклираща индустрия, позволяваща кръговата икономика и запазвайки ресурсите за бъдещите поколения.

Към момента задължителни колективни системи за разделно събиране на текстил, като форма на разширена отговорност на производителя, има във Франция, Нидерландия и Унгария. Доброволно създаване на т.нар. организации по оползотворяване има в Белгия. В процес на подготовка за създаване на законодателство за разширена отговорност на производителя, т.е. на организации по оползотворяване, са Швеция, Литва, Латвия, Германия, Италия, Словакия.

Фешън индустрията и мерки за намаляване на въздействието на бързата мода

Различни европейски държави са реализирали различни инициативи за насърчаване на разделното събиране на текстил. Тези инициативи често включват създаване на събирателни пунктове, кампании за повишаване на осведомеността и сътрудничество с общините и бизнеса.

Поставянето на контейнери за събиране на текстил в обществени помещения, жилищни и търговски зони е обичайна практика. Нарастващото осъзнаване на въздействието на бързата мода върху околната среда започва да кара потребителите да преосмислят навичките си за пазаруване. Мнозина избират опции втора употреба като устойчива и етична алтернатива на постоянното купуване на нови дрехи.

Необходими са допълнителни мерки от държавите за въвеждане на цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране. Само така може да се приложи йерархията за управление на отпадъците и отпадъчният текстил да се върне обратно в икономиката.

Ако времето на носенето на една дреха се удвои, емисиите на парникови газове ще намалееят с приблизително 44%, в сравнение с производството на нова дреха.

Франция е най-напредналата в това отношение страна. Там от над 10 години се прилага моделът на разширената отговорност на производителя и е достигнат висок процент на оползотворяване - над 50% от пуснатите на пазара нови дрехи се събират и оползотворяват обратно. Това е един от най-високите дялове за цяла Европа, скандинавските страни също имат висок процент на събираемост и оползотворяемост.

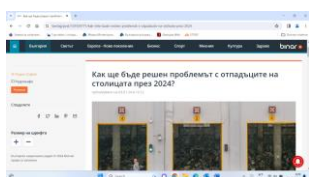
Експерти предлагат да се помисли за въвеждане на отговорност на производителя, която да постави началото на качествено разделно събиране, с адекватни мерки за подготовка за повторна употреба и рециклирането им по примера на френското правителство, което вече години прилага успешно този модел и за текстил и за обувки.

Новото европейско законодателство предвижда въвеждането на продуктова такса за текстилни изделия, която се заплаща от пускащия изделието на пазара. Предстои да се види кога и как ще се въведе този механизъм и у нас.

Източник: БНР

Заглавие: Как ще бъде решен проблемът с отпадъците на столицата през 2024?

Линк: <https://bnr.bg/post/101929771/kak-shte-bade-reshen-problemat-s-otpadacite-na-stolicata-prez-2024>

Текст: Как София управлява отпадъците?

Новият директор на Столичното предприятие за третиране на отпадъци (СПТО) Николай Савов, както и Диана Димитрова, мениджър на "Връзки с обществеността" бяха гости в предаването "Радиокафе". Савов разказа за възможностите да се събират рационално отпадъците от хранителните заведения, за работата със Столична община, както и за прибирането на строителния боклук от гражданите.

Николай Савов има дългогодишен опит в областта на управлението на отпадъците. Той е бил директор на Столичното предприятие за третиране на отпадъците от неговото създаване през 2013 г. до 2016 г. Също така е бил експерт в "Депю за неопасни отпадъци и ПСОВ "Садината". От 2018 г. до 2021 г. е бил заместник-кмет "Европейски фондове и екология" в община Елин Пелин. Работил е и по различни проекти, свързани с управление на отпадъците в България. Николай Савов е доктор на науките в областта на електрониката, енергетиката и автоматизацията. Към момента е главен асистент в Техническият университет-София. Работил е и като преподавател в Минно-геоложки университет "Свети Иван Рилски".

Той поясни, че според европейските директиви през тази година рециклируемите материали трябва да бъдат 53%, но за съжаление в България процентът е много малък. Освен това каза, че проблемът с отпадъците е един от най-големите проблеми на гражданите на столицата.

"В завода за третиране на отпадъци трябва да влиза наистина само смесен и битов отпадък. Не трябва да попадат отпадъци, които са строителни материали и всякакви други материали, които не им е мястото там - батерии и всичко, което трябва да бъде разделено преждевременно и да не се допуска влизането им в самия завод", отбеляза Савов.

По думите му идеята на завода е положителна, като това е част от комплекса от мерки, които трябва да бъдат предприети за цялостното третиране на проблемите с отпадъците на град София.

"Не напразно се нарича "интегрирана система за управление на отпадъците", защото тя е свързана с голям диапазон от мерки, които трябва да бъдат изпълнени в тази интегрирана система", отбеляза той. Относно СПТО той добави:

"Първо трябва да бъдат предприети така наречените "спешни", или "критични мерки", за да може да работи така, както трябва да работи. Следващите мерки са краткосрочни, за да могат да бъдат възстановени до неговия проектен капацитет. Тоест, да може да преработва това, което се генерира на територията на София. И разбира се, дългосрочните мерки, които изискват вече едни по-сериозни инвестиции и промени, които трябва да бъдат направени, за да се покрият изискванията на ЕС и европейските директиви, които са свързани с отпадъците."

Савов поясни, че за да могат да бъдат използвани отпадъците като суровина, те трябва да бъдат разделени, защото следващото им разделяне оскъпява допълнително процеса.

"Това е един от основните проблеми в самия завод за третиране на отпадъци на Столична община. Защо? Защото отделените рециклируеми материали са

били с много ниско качество. До такава степен с ниско качество, че даже имаме фирми, които съдят общината, че вместо да са получили пластмасови отпадъци, както е по код, те на практика получават строителни материали и РДФ (гориво от отпадъци), който е опитан да бъде предоставен като пластмасови отпадъци. Това създава едно много лошо име на предприятието", посочи той.

Една от причините за това е, че машините, които извършват това отделяне не са поддържани. Не са влагани оригинални резервни части, а е имало и случаи, когато отделни машини са използвани за "донор" на други машини, в следствие на което голяма част от сепараторите не функционират, сподели Савов. По думите му цената на един тон алуминий, ако е отделен както трябва е над хиляда лева, а в София за денонощие се генерират два тона алуминиеви кенчета.

"За поколението, което в момента идва мога да кажа само добри думи. Това е поколение, което мисли, което задава въпроси, което не се примирява от това, че някой просто му го е казал и го приема като мантра. Това е поколение, което иска да разбере", каза той. Относно клетките за депонирания боклук и това, че е отворена последната от тях той отбеляза:

" Ако заводът работи нормално, трябваше това депо да издържи 35 години. През 2012 година трябваше да започне експлоатацията на депото и то трябваше да служи на гражданите на София безпроблемно 35 години. Защо? Защото експлоатацията на завода трябваше да минимизира депонираните количества. Да се депонират само инертни строителни материали и неща, които не подлежат на рециклиране, а всичко останало да бъде рециклирано." И допълни, че ако запълването продължава със същите темпове, в близките три години няма да има място за повече отпадъци.

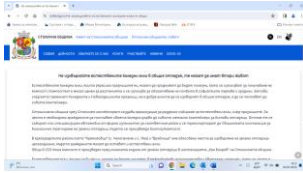
Савов посочи, че депото в кв. "Суходол" не може да бъде отворено, тъй като няма нито техническа, нито каквато и да била друга възможност за неговото отваряне. В другите населени места също нямат възможност за приемане на отпадъците от столицата. По думите му гражданите трябва да се вслушват в мнението на експертите и да разделят боклука в цветните кофи за смет.

"Младите хора са отворени за това разделно събиране. Големият проблем са ни възрастните хора, които не вярват. Докато младите хора вярват и това е поколението, което ще ни промени", каза той. Освен това посочи, че предприетите спешни мерки трябва да позволят до края на февруари 2024 година заводът да се изправи на крака, като след това да се премине на следващата стъпка - производството на качествен продукт.

Източник: Столица

Заглавие: Не изхвърляйте естествените коледни елхи в общия отпадък, те могат да имат втори живот

Линк: <https://www.sofia.bg/w/%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B7%D1%85%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%BB%D1%8F%D0%B9%D1%82%D0%B5-%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%B5%D0%BB%D1%85%D0%B8-%D0%B2-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8>

Текст: Естествените коледни елхи, които украсиха празниците ни, могат да продължат да бъдат полезни, като се използват за получаване на компост. Компостът е много ценен за растенията и се използва за обогатяване на почвата в софийските паркове и градини. Затова, след като преминат Коледните и Новогодишните празници, не е добре елхите да се изхвърлят в общия отпадък, а да се поставят до сивите контейнери.

Столичната община чрез Столичен инспекторат създава организация за разделно събиране на естествени елхи, след празниците. За целта е необходимо гражданите да поставят своето коледно дърво до сивите, метални контейнери за битови отпадъци. Оттам те се събират със специализиран автомобил от фирма изпълнител за съответния район и се транспортират до Общинската инсталация за биологично третиране на зелени отпадъци, където се произвежда биотор/компост.

В крайградските райони като "Кремиковци" (с. Челопечене и с. Яна) и "Връбница" има обособени места за изхвърляне на зелени отпадъци целогодишно, където гражданите могат да оставят и естествени елхи.

Общо 6 223 тона компост е произведен през миналата година от зелени отпадъци в инсталацията „Хан Богров“ на Столичната община.

Естествените елхи, които са в саксии, могат да бъдат засадени в междублокови пространства и квартални градинки, като за целта е необходимо гражданите да се обърнат към районния еколог.

При желание коледното дърво да бъде засадено в паркове или градини е необходимо да се потърси съдействие от дирекция „Зелена система“ на Столична община. Желаетелите да засадят коледното си дърво в парк е необходимо да заявят избраната локация на имейл so_green@sofia.bg

Важно е засаждането на дървото да се съобрази с подходящи метеорологичните условия – средната денонощна температура трябва да е над 0 градуса и да не попада в терен с подземна инфраструктура.